

колишній соцтабір плюс Туреччина і Греція. Регіон обраний не випадково: це не просто сусіди України, але і країни, які в останні десятиліття пройшли через вимушену трансформацію.

В Естонії, яка стала №1 в рейтингу НВ за успіхами в реформах, ВВП на душу населення становить \$17,9 тис. У Польщі - він трохи менше, на рівні \$15 тис.

Україна ж недарма виявилася лише на 20-му місці: її показник ВВП на душу населення склав лише \$2,9 тис.

Різниця, що кидається в очі, стала наслідком безлічі реформ або їх відсутності. В Естонії і Польщі, наприклад, жителі легко можуть купувати і продавати земельні ділянки сільськогосподарського призначення. Українці позбавлені подібного через мораторій на продаж землі, який Верховна рада продовжує з року в рік, що б'є по зростанню аграрної галузі. Не дивно, що середній показник зростання української економіки за 2010-2017 роки негативний — мінус 0,13%. І справа навіть не у війні.

Україна заслужила своє 20-те місце і тим, що довгий час субсидувала газ для населення, платила резервами Нацбанку за стабільний курс гривні і займалася дорогими інфраструктурними проектами, наростивши свій держборг до рівня 80% ВВП. В Естонії цей показник, наприклад, дорівнює лише 9,5%.

А ще українська влада завжди побоювалися кардинальних реформ. У той час як поляки свої найважливіші новації зробили швидко і одночасно на всіх фронтах.

Оцінюючи карту реформ України і її сусідів, країна багато зробила для макроекономічної стабілізації — відпустила курс гривні, посилила дію ставки центробанку на ставки грошового ринку. Але помітного ефекту від економічних реформ немає, тому що українська корупція надзвичайно потужна і зводить до нуля більшість досягнень.

Отже, на нашу думку краще навіть непослідовні реформи, ніж повна бездіяльність уряду. Оскільки наслідки непослідовних реформ не завжди є негативними, а деколи можуть стати просто ефективним трампліном для майбутнього потужного старту.

Герасимів З.М., к.геогр.н., доцент
ВП НУБіП України «Бережанський
агротехнічний інститут»,
м. Бережани, Тернопільська обл., Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ

Туризм – тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає [2].

Україна має сприятливі передумови для розвитку туризму, однак аналіз вітчизняного туристичного ринку свідчить про те, що галузь не розвинута

належним чином, недостатньо використовуються потенційні туристичні можливості регіонів, є ряд стримуючих факторів, що стоять на заваді перетворення туристичної сфери на прибутковий туристичний бізнес. Туристичні підприємства займаються переважно організацією виїзних закордонних турів, натомість в'їзний туризм практично не розвивається. Іноземці, які б могли забезпечувати значні грошові надходження до бюджетів різних рівнів, з тих чи інших причин не бажають відвідувати Україну.

Основними факторами, які перешкоджають розвитку туризму, є наступні:

- складна економічна та військово-політична ситуація в країні;
- недосконалість законодавства у сфері туризму;
- відсутність мотивації для розвитку туристичного бізнесу;
- низька конкурентоспроможність вітчизняного туристичного продукту;
- недостатній розвиток туристичної інфраструктури;
- нестача кваліфікованих кадрів;
- вузький асортимент туристичних послуг;
- низький рівень використання інноваційних технологій у туризмі;
- недостатня реклама привабливих туристичних об'єктів.

Інновації в туризмі розглядають як результат дій, спрямованих на створення нового або заміну існуючого туристського продукту, освоєння нових ринків, використання передових інформаційних і телекомунікаційних технологій, вдосконалення надання туристських, транспортних і готельних послуг, створення стратегічних альянсів для здійснення туристського бізнесу, впровадження сучасних форм організаційно-управлінської діяльності туристських підприємств [1].

Інноваційний розвиток туристичної сфери проявляється у застосуванні сучасних технологій, у створенні абсолютно нового туристичного продукту, у запровадженні нових маркетингових підходів, у популяризації та розвитку нетрадиційних видів туризму. Ступінь інноваційного розвитку туризму залежить від наявності на певній території унікальних туристичних об'єктів, кваліфікованих кадрів, фінансових ресурсів та можливостей для розвитку туристичного бізнесу.

При розробці та складанні програм розвитку туризму слід надавати перевагу інноваційній спрямованості туристичної сфери, забезпечити якісну підготовку кадрів для потреб туристичної галузі, залучати науковців та фахівців у сфері туризму для обґрунтування системи заходів щодо вирішення існуючих проблем та перспективного розвитку туризму, розробки інноваційної стратегії розвитку туризму, пошуку можливостей залучення інвестицій, використання досвіду зарубіжних держав, що є лідерами в туристичній сфері. Завдяки використанню інноваційних технологій можна забезпечити конкурентоспроможність вітчизняного туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому ринках, ефективно використовувати туристичний потенціал різних регіонів країни, надавати якісні та різноманітні туристичні послуги.

Запровадження інновацій повинно бути системним, передбачати створення відповідної інфраструктури, відповідати вимогам споживачів та бути результативним.

Основними стримуючими факторами інноваційного розвитку туризму є відсутність власних коштів у виробників туристичних послуг для запровадження радикальних інновацій, недосконала політика держави у сфері туризму, несприятливий інвестиційний клімат,

Для забезпечення ефективного функціонування туризму необхідно забезпечити наступні передумови:

- створити привабливий туристичний імідж України;
- розвинути мережу підприємств готельно-ресторанного бізнесу;
- зберігати та відновлювати історико-архітектурні пам'ятки та культурні цінності;
- забезпечити високий рівень розвитку та підтримку в належному стані транспортної інфраструктури;
- здійснювати підготовку професійних кадрів у сфері туризму, які б відзначались креативністю та компетентністю;
- розширювати асортимент туристичних послуг, включаючи екстремальні, нетрадиційні, інноваційні послуги;
- застосовувати новітні інформаційно-комунікаційні технології;
- забезпечувати рекламу відомих та маловідомих туристичних брендів в Україні та за її межами.

Важливе значення має вивчення попиту споживачів, пошук можливостей залучення вітчизняних та зарубіжних інвестицій, підвищення якості туристичних послуг, забезпечення відповідності їх міжнародним стандартам, запровадження системи стандартизації та сертифікації туристичних послуг, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного туристичного продукту.

Саме запровадження інновацій в туристичній сфері дасть змогу розвинути туристичний бізнес, вивести вітчизняний туристичний продукт на світовий рівень, надавати конкурентні туристичні послуги, значно збільшити прибутки від туризму та зайняти належне місце серед країн з розвинутою туристичною індустрією.

Список використаних джерел:

1. Новиков В.С. Інновації в туризмі : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. М.: Видавничий центр «Академія», 2007. 208 с.
2. Про туризм: Закон України від 15.09. 1995 р. № 40-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1995. № 31. Ст. 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 18.10.2019).